Jazykový test č. 4

TVAROSLOVÍ

Pravopisný test

Doplňte *i/í* nebo *y/ý*.

ve větv__ch vrb__, topit uhl__m a dřív__m, s Francouz__ a Španěl__, v pravou chvíl__, z Čáslav__ do Bratislav__, bezpečnostní pás__, mezi všem__ mužstv__, chovat plaz__, platit peněz__, útočit zub__ a dráp__, ruské step__, hladové sup__, kolo na hřídel__, zralé klas__ obil__, vysadit větrolam__, lidov__m__ kresbam__, mil__m__ lidm__, orl__m__ křídl__, na myslivcov__ ps__, sněhov__m__ závějem__, bíl__ holub__, manžele Králov__, fotbalov__ fanoušci, ryz__ přátelstv__, otužil__ plavec, kos__ zpěv__, ze Seifertov__ch veršů, žiraf__ mládě, včel__m__ žihadl__, mezi sv__m__ přátel__, ciz__ automobilov__ závodník, znám__ houslov__ virtuos, dědečkov__ pohádky o Budulínkov__, se Svěrákov__m__ a Uhlířov__m__ písničkam__

Jazykový rozbor

Na podzim jsme zavěsili na jeden strom pod okny naší kuchyně malé krmítko pro ptáky. Každý den tiše pozorujeme, jak se hladoví kosi, vrabci, datli a sýkorky vrhají na slunečnicová semínka.

1. Určete slovní druhy těchto slov z textu:

a) podzim –
b) tiše –
c) a –
d) slunečnicová –

2. U následujících podstatných jmen z textu určete mluvnické kategorie (pád, číslo, rod a vzor).

a) strom –
b) kuchyně –
c) vrabci –
d) semínka –

3. U následujících přídavných jmen z textu určete mluvnické kategorie (pád, číslo, rod a vzor).

a) malé –
b) hladoví –

4. Utvořte přídavná jména měkká od slov *kosi* a *sýkorky*.

5. Vypište z textu všechna zájmena a určete jejich druh.

6. Vypište z textu číslovku a určete její druh.

7. Vypište z textu slovesa a určete u nich mluvnické kategorie (osobu, číslo, způsob a čas).

8. Tvar *pozorujeme* převeďte do:

a) 1. os. č. mn. způsobu rozkazovacího –

b) 2. os. č. j. způsobu podmiňovacího přítomného –

c) 2. os. č. mn. způsobu podmiňovacího přítomného –

9. Slovní spojení *malé krmítko* napište:

a) v 1. p. č. mn. –

b) v 7. p. č. mn. –

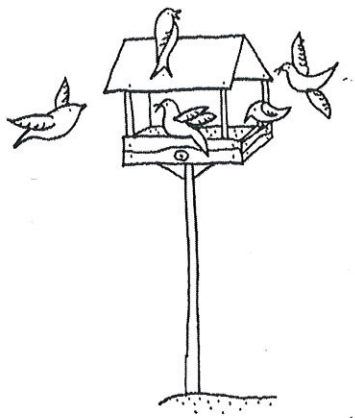

10. Vypište z textu všechny předložky.

11. Které slovní druhy nejsou v textu vůbec zastoupeny?

Tyto úkoly se nevztahují k úvodnímu textu:

12. Tvar *Jágrovi* užijte ve větách ve funkci dvou slovních druhů.

13. Z řady podstatných jmen *dožínky, obyvatelstvo, Velikonoce, sníh, větvoví, med, varhany, hmyz, Otrokovice, vzduch, dříví, čokoláda* vypište podstatná jména:

a) pomnožná –

b) hromadná –

c) látková –

14. Užijte ve větách tvar *pohled* ve dvojím významu, a to jako:

a) podstatné jméno konkrétní –

b) podstatné jméno abstraktní –

Pamatujte si!

Pádové otázky:

1. pád – kdo, co?
2. pád – (bez) koho, čeho?
3. pád – komu, čemu?
4. pád – koho, co?
5. pád – oslovujeme, voláme
6. pád – (o) kom, čem?
7. pád – s kým, čím?

Pozor!

V 7. pádě mn. čísla koncovky *-ami, -emi, -mi* (např. ženami, růžemi, dětmi, ...)

ale

slova zakončená na souhlásku *-m* *mají koncovku -y:*

drahokamy (hrady)

metronomy (hrady)

Některá podstatná jména mají jen tvary *jednotného čísla*, i když označují více věcí téhož druhu – říkáme jim

hromadná:

(*to*) uhlí, kamení, křoví, lidstvo, žactvo, ptactvo, ...

Některá podstatná jména mají jen tvary *množného čísla*, i když označují jednu věc – říkáme jim

pomnožná:

(*ty*) dveře, Čechy, Teplice, prázdniny, kalhoty, (ta) ústa, játra, ...